

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	12. 11	20. 15	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	01-3/15-1		
VEZA:			
EPA:	722 XXV		
SKRAĆENICA:			PRILOG:

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 08-3032/ 3
Podgorica, 6. februara 2015. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 15. januara 2015. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEDJU CRNE GORE I EVROPSKE UNIJE O UČEŠĆU CRNE GORE U MEHANIZMU ZA CIVILNU ZAŠTITU EVROPSKE UNIJE**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su Mr **RAŠKO KONJEVIĆ**, ministar unutrašnjih poslova i **MIRSAD MULIĆ**, generalni direktor Direktorata za vanredne situacije.

PREDSJEDNIK
Milo Đukanović, s.r.

**Zakon
o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Evropske unije o učešću Crne
Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije**

Član 1

Potvrđuje se Sporazum između Crne Gore i Evropske unije o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije, potpisan u Rimu 29. septembra 2014. godine, u originalu na engleskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na crnogorski jezik, glasi:

AGREEMENT

**between Montenegro and the European Union
on the participation of Montenegro in the Union Civil Protection Mechanism**

MONTENEGRO,

of the one part, and

**THE EUROPEAN COMMISSION, hereinafter referred to as “the Commission”, on behalf of
the European Union**

of the other part,

Whereas:

- (1) The Stabilization and Association Agreement between the European Communities and their Member States, of the one part, and the Montenegro, of the other part¹, was signed on 15 October 2007 and entered into force on 1 May 2010. Protocol 8 thereto establishes the general principles for the participation of Montenegro in Union programmes.
- (2) Article 5 of the Protocol provides that the specific terms and conditions, including the financial contribution, with regard to the participation of Montenegro in each particular programme will be determined by Montenegro and the Commission.
- (3) The Union Civil Protection Mechanism was established by Decision No 1313/2013/EU of the European Parliament and of the Council of 17 December 2013².
- (4) Under point (b) of Article 28(1) of Decision No 1313/2013/EU, the Union Civil Protection Mechanism is open to the participation of acceding countries, candidate countries and potential candidates, in accordance with provisions to be determined with those countries following the establishment of Framework Agreements concerning their participation in Union programmes,

¹ OJ L 108, 29.04.2010, p. 3

² OJ L 347, 20.12.2013, p. 924

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

Programme

1. Montenegro shall participate in the Union Civil Protection Mechanism (hereinafter called "the Programme"), in accordance with the conditions laid down in the Protocol 8 of the Stabilization and Association Agreement of 15 October 2007 between the European Union and Montenegro on the general principles for the participation of Montenegro in EU programmes, and under the terms and conditions referred to in Articles 2-4 of this Agreement.
2. In line with Article 1 of Decision No 1313/2013/EU the participation of Montenegro in the Programme shall aim to strengthen the cooperation between Montenegro and the Union and the Union's Member States and to facilitate coordination in the field of civil protection in order to improve the effectiveness of systems for preventing, preparing for and responding to natural and man-made disasters.

Article 2

Terms and conditions with respect to participation in the Programme

1. Montenegro shall participate in the Programme and its activities in conformity with the objectives, requirements, criteria, procedures and deadlines as defined in Decision No 1313/2013/EU.
2. The terms and conditions applicable to the submission, assessment and selection of applications by eligible institutions, organizations and individuals of Montenegro shall be the same as those applicable to eligible institutions, organizations and individuals of the Member States of the European Union.
3. To participate in the Programme, Montenegro shall pay every year a financial contribution to the General Budget of the European Union in accordance with Article 3. The financial contribution of Montenegro in respect of its participation and implementation of the Programme shall be added to the amount earmarked each year in the General Budget of the European Union for commitment appropriations to meet the financial obligations arising out of different forms of measures necessary for the execution, management and operation of the Programme.
4. One of the official languages of the European Union shall be used for the procedures related to requests, contracts and reports, as well as for other administrative aspects of the Programme.

Article 3

Financial contribution

The rules governing the financial contribution of Montenegro are set out in Annex I.

Article 4

Reporting and evaluation

Without prejudice to the responsibilities of the Commission and the European Court of Auditors in relation to the monitoring and evaluation of the Programme, the participation of Montenegro in the Programme shall be continuously monitored on a partnership basis involving the Commission and Montenegro. Montenegro shall submit relevant reports to the Commission and take part in other specific activities provided for by the European Union in that context.

In accordance with Regulations (EU, Euratom) No 966/2012 of 25 October 2012 and (EU, Euratom) No 1268/2012 of 29 October 2012 and with the other rules referred to in this Agreement, the contracts concluded with beneficiaries of the programmes established in Montenegro shall provide for financial or other audits, on the basis of documents and on the spot, to be conducted at any time by Commission agents or by other persons mandated by the Commission.

Commission agents and other persons mandated by the Commission shall have appropriate access to documents and to all the information required in order to carry out such audits, including in electronic form. This right of access shall be stated explicitly in the contracts concluded to implement the instruments referred to in this Agreement. The European Court of Auditors shall have the same rights as the Commission.

Article 5 **Final provisions**

This Agreement shall apply for the duration of the Programme. Nevertheless, should the European Union decide to extend the duration without any substantial change within the Programme, this Agreement would also be extended correspondingly and automatically if no Party denounces it within one month following the entry into force of the legal act extending the Programme.

Projects and activities in progress at the time of termination shall continue until their completion under the conditions laid down in this Agreement, as well as the contractual arrangements applying to these projects and activities and the provisions of Annex II.

The annexes shall form an integral part of this Agreement.

This Agreement may only be amended in writing by common consent of the Parties.

This Agreement shall enter into force on the day on which Montenegro informs the Commission through diplomatic channels that its internal ratification has been completed.

For the Government of MONTENEGRO
Mirsad MULIĆ
General Director
Directorate for Emergency Management,
Ministry of the Interior of Montenegro

For the EUROPEAN UNION,
Claus H. SORENSEN
Director-General
for Humanitarian Aid and Civil Protection
of the European Commission

Done at Rome, on 29 September 2014, in two originals in the English language.

Annex I

Rules governing the financial contribution of Montenegro to the Union Civil Protection Mechanism

1. The annual financial contribution to be paid by Montenegro to the General Budget of the European Union to participate in the Programme shall be calculated following the formula hereafter.

Annual fee calculation:

$$APB \times \frac{GDP_{cc}}{GDP_{eu} + GDP_{cc}}$$

APB - Annual Programme's Budget as adopted by the Budget Authority

GDP_{cc} - GDP in the Candidate Country at market prices, in EUR (source: Eurostat database)

GDP_{eu} - total GDP in the EU (28) at market prices, in EUR (source: Eurostat database)

2. The contribution of Montenegro shall cover costs related to the preparation, feasibility, development and execution of the projects of common interest, as well as for the development and implementation of horizontal measures as foreseen in the Programme.
3. Travel costs and subsistence costs incurred by representatives and experts of Montenegro for the purposes of taking part as observers in the work of the committee referred to in Article 33 of Decision No 1313/2013/EU or other meetings related to the implementation of the Programme shall be reimbursed by the Commission on the same basis as and in accordance with the procedures currently in force for representatives of the Member States of the European Union.
4. The Financial Regulation applicable to the General Budget of the European Union shall apply to the management of the contribution of Montenegro.
5. When this Agreement enters into force and at the beginning of each subsequent budgetary year, the Commission shall send to Montenegro a call for funds corresponding to its contribution of the costs covered by this Agreement.
6. That contribution shall be paid in Euro to a Euro denominated bank account of the Commission.
7. Montenegro shall pay its contribution to the annual costs in accordance with the call for funds request no later than three months after the date of the call. Any delay in the payment of the contribution shall give rise to the payment of default interest by Montenegro on the outstanding amount from the due date. The interest rate shall be the rate applied by the European Central Bank to its main refinancing operations, as published in the C series of the Official Journal of the European Union, in force on the first calendar day of the months in which the deadline falls, increased by 3.5 percentage points. In case the delay in the payment of the contribution is such that it may significantly jeopardize the implementation and management of the programme, and in the absence of payment 20 working days after a formal letter of reminder has been sent by the Commission to Montenegro, participation of Montenegro in the programme for the concerned year will be suspended.

ANNEX II

Financial control, Recovery and other Antifraud measures

I. Controls and antifraud measures by the Union

1. In accordance with the financial regulation applicable to the general budget of the European Union and with the other rules referred to in this Agreement, the contracts concluded with beneficiaries of the programmes established in Montenegro shall provide for financial or other audits to be conducted at any time on the premises of the beneficiaries and of their subcontractors by Commission agents or by other persons mandated by the Commission.
2. Commission agents and other persons mandated by the Commission shall have appropriate access to sites, works and documents and to all the information required in order to carry out such audits, including in electronic form. This right of access shall be stated explicitly in the contracts concluded to implement the instruments referred to in this Agreement. The European Court of Auditors shall have the same rights as the Commission.

Within the framework of this Agreement, the Commission/OLAF (the European Anti Fraud Office) shall be authorised to carry out on-the-spot checks and inspections on territory of Montenegro, in accordance with the procedural provisions of Council Regulation (Euratom, EC) No 2185/96 of 11 November 1996.

These checks and inspections shall be prepared and conducted in close collaboration with the competent authorities of Montenegro or those designated by the authorities of Montenegro, which shall be notified in good time of the object, purpose and legal basis of the checks and inspections, so that they can provide all the requisite help.

If the concerned authorities of Montenegro so wish, the on-the-spot checks and inspections may be carried out jointly with them.

Where the participants in the programmes resist an on-the-spot check or inspection, the authorities of Montenegro, acting in accordance with national rules, shall give Commission/OLAF inspectors such assistance as they need to allow them to discharge their duty in carrying out an on-the-spot check or inspection.

Commission/OLAF shall report as soon as possible to the authorities of Montenegro any fact or suspicion relating to an irregularity which has come to its notice in the course of the on-the-spot check or inspection. In any event Commission/OLAF shall be required to inform the above-mentioned authority of the result of such checks and inspections.

II. Information and consultation

1. For the purposes of proper implementation of this Annex, the competent EU authorities and the competent authorities of Montenegro shall regularly exchange information and, at the request of one of the Parties, shall conduct consultations.
2. The competent authorities of Montenegro shall inform the Commission without delay of any fact or suspicion which has come to their notice relating to an irregularity in connection with the conclusion and implementation of the contracts concluded in application of the instruments referred to in this Agreement.

III. Administrative measures and penalties

Without prejudice to application of criminal law of Montenegro, administrative measures and penalties may be imposed by the Commission in accordance with the financial regulation applicable to the general budget of the European Union.

IV. Recovery

Decisions taken by the Commission within the scope of this Agreement which impose a pecuniary obligation on persons other than States shall be enforceable in Montenegro. The enforcement shall be governed by the rules of civil procedure in force in the State in the territory of which it is carried out. The order for its enforcement shall be appended to the decision, without other formality than verification of the authenticity of the decision, by the national authority which the government of Montenegro shall designate for this purpose and shall make known to the Commission. When these formalities have been completed on application by the Commission, the latter may proceed to enforcement in accordance with the national law, by bringing the matter directly before the competent authority. The legality of the Commission decisions shall be subject to control by the Court of Justice of the European Union.

Judgments given by the Court of Justice of the European Union pursuant to an arbitration clause in a contract within the scope of this Agreement shall be enforceable on the same terms.

SPORAZUM
između Crne Gore i Evropske unije
o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije

CRNA GORA,

sa jedne strane, i

EVROPSKA KOMISIJA, u daljem tekstu "Komisija", u ime Evropske unije

sa druge strane,

S obzirom da je:

- (1) Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske zajednice i njenih država članica sa jedne strane, i Crne Gore sa druge strane³ potpisan je 15. oktobra 2007. godine, a stupio na snagu 1. maja 2010. godine. Protokol 8 uz ovaj Sporazum ustanovljava opšta načela za učešće Crne Gore u programima Evropske unije.
- (2) Članom 5 Protokola predviđeno da će Komisija i Crna Gora utvrditi konkretne uslove, kao i finansijski doprinos za učešće Crne Gore u svakom pojedinačnom programu.
- (3) Mehanizam za civilnu zaštitu Evropske unije ustanovljen Odlukom Evropskog parlamenta i Savjeta broj 1313/2013/EU, od 17. decembra 2013. godine⁴.
- (4) Pod tačkom (b) člana 28 (1) Odluke broj 1313/2013/EU, Mehanizam za civilnu zaštitu Evropske unije otvoren za učešće zemalja koje su u procesu pristupanja, zemalja kandidata za pristupanje i potencijalnih kandidata, a u skladu sa odredbama koje će sa ovim državama biti utvrđene po uspostavljanju Okvirnih sporazuma za njihovo učešće u programima Unije.

SAGLASILE SU SE KAKO SLIJEDI:

Program
Član 1

1. Crna Gora učestvuje u Mehanizmu za civilnu zaštitu EU (u daljnjem tekstu "Program"), u skladu sa uslovima koji su utvrđeni Protokolom 8 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i Crne Gore o opštim principima učešća Crne Gore u programima Evropske unije od 15. oktobra 2007. godine, kao i shodno odredbama i uslovima iz člana 2-4 ovog Sporazuma.
2. U skladu sa članom 1 Odluke broj 1313/2013/EU, učešće Crne Gore u Programu ima za cilj jačanje saradnje između Crne Gore i Evropske unije, kao i država članica Unije, te lakšu koordinaciju aktivnosti u oblasti civilne zaštite, kako bi se poboljšala djelotvornost sistema za

³ OJL108, 29.04.2010, str.3

⁴ OJL347, 20.12.2013, str.924

prevenciju, pripravnost i reagovanje na posljedice prirodnih katastrofa, kao i onih uzrokovanih ljudskim faktorom.

Odredbe i uslovi za učešće u Programu

Član 2

1. Crna Gora će učestvovati u programu i aktivnostima vezanim za program u skladu sa ciljevima, zahtjevima, kriterijumima, procedurama i rokovima definisanim u Odluci broj 1313/2013/EU.
2. Uslovi koji važe za podnošenje, procjenu i izbor prijava od strane kvalifikovanih institucija, organizacija i pojedinaca iz Crne Gore, isti su kao i oni koji važe za kvalifikovane institucije, organizacije i pojedince država članica Evropske unije.
3. Za učešće u Programu, Crna Gora svake godine uplaćuje finansijski doprinos u opšti budžet Evropske unije u skladu sa članom 3. Finansijski doprinos Crne Gore u pogledu njenog učešća i implementacije Programa dodaje se godišnjoj sumi u opštem budžetu Evropske unije za planirane rashode kako bi se ispunile finansijske obaveze koje proističu iz različitih oblika mjera neophodnih za izvršenje, upravljanje i funkcionisanje programa.
4. Jedan od službenih jezika Evropske unije koristiće se za procedure koje se odnose na zahtjeve, ugovore i izvještaje, kao i za druge administrativne aspekte Programa.

Finansijski doprinos

Član 3

Pravila kojima se reguliše finansijski doprinos Crne Gore navedena su u Aneksu I.

Izvještavanje i ocjenjivanje

Član 4

Ne dovodeći u pitanje odgovornosti Komisije i Evropskog revizorskog suda u pogledu nadzora i ocjenjivanja programa, vršiće se naprekidan nadzor nad učešćem Crne Gore u Programu, u partnerskom odnosu između Komisije i Crne Gore. Crna Gora će Komisiji podnositi odgovarajuće izvještaje, i učestvovati u drugim konkretnim aktivnostima koje Evropska unija organizuje u tom kontekstu.

U skladu sa Regulativama broj 966/2012 (EU, Euroatom) od 25. oktobra 2012. godine, kao i broj 1268/2012 (EU, Euroatom) od 29. oktobra 2012. godine, i shodno ostalim pravilima iz ovog Sporazuma, ugovori zaključeni sa korisnicima programa sa sjedištem u Crnoj Gori će predvidjeti finansijsku ili druge vrste revizija na osnovu dokumentacije i na licu mjesta, koje treba da izvrše predstavnici Komisije ili druga lica koja je Komisija imenovala u tu svrhu, u bilo koje vrijeme.

Predstavnicima Komisije ili drugim licima imenovanim od strane Komisije omogućiće se odgovarajući pristup dokumentima, kao i svim neophodnim informacijama za sprovođenje takvih revizija, uključujući i podacima u elektronskoj formi. Ovo pravo pristupa podacima mora biti eksplicitno navedeno u ugovorima zaključenim u cilju implementacije instrumenata iz ovog Sporazuma. Evropski revizorski sud ima ista prava kao i Komisija.

Završne odredbe

Član 5

Ovaj Sporazum se primjenjuje za vrijeme trajanja Programa. Ukoliko Evropska unija ipak odluči da produži trajanje bez značajne promjene unutar Programa, ovaj Sporazum se takođe automatski produžava u skladu sa odgovarajućim promjenama, ako ni jedna od Ugovornih strana ne otkáže ovaj sporazum u roku od mjesec dana nakon stupanja na snagu pravnog akta kojim se produžava trajanje Programa.

Projekti i aktivnosti koji su u toku u trenutku prestanka važenja ovog Sporazuma nastaviće se sve do njihovog završetka, pod uslovima utvrđenim ovim Sporazumom, kao i ugovornim aranžmanima koji se odnose na ove projekte i aktivnosti i odredbama Aneksa II.

Aneksi čine sastavni dio ovog Sporazuma.

Ovaj Sporazum može biti izmijenjen ili dopunjen samo u pisanoj formi, uz obostranu saglasnost Ugovornih strana.

Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan kada Crna Gora obavijesti Komisiju diplomatskim putem da su unutrašnje pravne procedure ratifikacije ispunjene.

Za Vladu Crne Gore

Za Evropsku uniju

Mirsad MULIĆ, s.r.

Klaus H. SORENSEN, s.r.

Generalni direktor Direktorata za
vanredne situacije Ministarstva unutrašnjih
poslova Crne Gore

Generalni direktor za humanitarnu pomoć
i civilnu zaštitu Evropske komisije

Sastavljeno u Rimu, 29. septembra 2014. godine, u dva originala na engleskom jeziku.

ANEKS I

Pravila kojima se reguliše finansijski doprinos Crne Gore Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije

1. Godišnji finansijski doprinos koji Crna Gora treba da uplati u opšti budžet Evropske unije za učešće u Programu obračunava se na osnovu dolje navedene formule.

Godišnji obračun naknade:

$$APB \times \frac{GDP_{cc}}{GDP_{eu} + GDP_{cc}}$$

APB – godišnji budžet Programa koji je usvojio Upravni organ za budžet

GDP_{cc} – BDP zemlje kandidata, po tržišnim cijenama, u EUR (izvor: baza podataka Eurostat)

GDP_{eu} – ukupni BDP u zemljama EU (28) po tržišnim cijenama u EUR (izvor: baza podataka Eurostat).

2. Doprinos Crne Gore pokriva troškove koji se odnose na pripremu, izvodljivost, razvoj i realizaciju projekata od zajedničkog interesa, kao i za razvoj i implementaciju horizontalnih mjera kao što je predviđeno Programom.
3. Putne troškove kao i troškove boravka nastale od strane predstavnika i eksperata iz Crne Gore u svrhu učestvovanja kao posmatrača u radu Odbora iz člana 33. Odluke broj 1313/2013/EU ili na drugim sastancima vezanim za implementaciju Programa, nadoknađuje Komisija na isti način i u skladu sa procedurama koje su trenutno na snazi za predstavnike država članica Evropske unije.
4. Finansijska uredba koja važi za opšti budžet Evropske unije primjenjuje se i na upravljanje finansijskim doprinosom Crne Gore.
5. Nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, a na početku svake naredne budžetske godine, Komisija Crnoj Gori dostavlja zahtjev za isplatu sredstava koja odgovaraju njenom doprinosu troškovima obuhvaćenim ovim Sporazumom.
6. Ovaj doprinos se isplaćuje u eurima na bankovni račun Komisije denominiran u eurima.
7. Crna Gora plaća svoj doprinos godišnjim troškovima na osnovu poziva za uplatu sredstava, a najkasnije u roku od tri mjeseca od dana poziva. Svako kašnjenje u plaćanju doprinosa dovodi do plaćanja zatezne kamate od strane Crne Gore na neisplaćeni iznos od datuma dospijea za naplatu. Kamatna stopa koja se primjenjuje jednaka je stopi koju primjenjuje Evropska centralna banka u svojim glavnim aktivnostima refinansiranja, kako je objavljeno u seriji C Službenog lista Evropske unije, a na snazi je od prvog kalendarskog dana u mjesecu u kojem pada datum dospijea, uvećana za 3,5 procentna poena. U slučaju da je kašnjenje u plaćanju doprinosa takvo da može značajno da ugrozi implementaciju i upravljanje Programom, te ukoliko se plaćanje ne izvrši ni u narednih 20 radnih dana nakon formalnog pisma opomene poslatog od strane Komisije Crnoj Gori, učešće Crne Gore u Programu za predmetnu godinu biće obustavljeno.

ANEKS II SPORAZUMA

Finansijska kontrola, povraćaj sredstava i druge mjere za suzbijanje prevara

I. Kontrole i mjere za suzbijanje prevara koje sprovodi Evropska unija

1. U skladu sa finansijskom uredbom koja se primjenjuje na opšti budžet Evropske unije, i shodno ostalim pravilima iz ovog Sporazuma, ugovori zaključeni sa korisnicima programa sa sjedištem u Crnoj Gori definišće finansijsku ili druge vrste revizija koje u prostorijama korisnika i njihovih podugovarača vrše predstavnici Komisije ili druga lica koja imenuje Komisija u tu svrhu, u bilo koje vrijeme.
2. Predstavnici Komisije ili druga lica koja je imenovala Komisija imaće odgovarajući pristup mjestima, radovima i dokumentima, kao i svim informacijama neophodnim za sprovođenje takvih revizija, uključujući i podatke u elektronskoj formi. Ovo pravo pristupa podacima mora biti eksplicitno navedeno u ugovorima koji su zaključeni u cilju implementacije instrumenata iz ovog Sporazuma. Evropski revizorski sud ima ista prava kao i Komisija.

U okviru ovog Sporazuma, Komisija/OLAF (Evropska služba za suzbijanje prevara) ovlašćeni su za sprovođenje provjera, odnosno inspekcija na licu mjesta na području Crne Gore, a u skladu sa proceduralnim odredbama Uredbe Savjeta (Euroatom, EZ) broj 2185/96 od 11. novembra 1996. godine.

Ove provjere, odnosno inspekcije pripremaju se i sprovode u bliskoj saradnji sa nadležnim organima Crne Gore, ili sa onima organima koje odrede organi vlasti Crne Gore, a koji će blagovremeno biti obaviješteni o predmetu, svrsi i pravnom osnovu provjera i inspekcija, tako da mogu pružiti svu potrebnu pomoć.

Ukoliko predmetni organi Crne Gore tako žele, i sami mogu da učestvuju u provjerama i inspekcijama na licu mjesta.

Ukoliko se učesnici u programima opiru provjeri na licu mjesta ili inspekcijom pregledu, nadležni organi Crne Gore, postupajući u skladu s nacionalnim pravilima, pružiće inspektorima Komisije/OLAF-a pomoć koja im je neophodna kako bi im se omogućilo da obave svoju dužnost i sprovedu provjeru, odnosno inspekciju na licu mjesta.

Komisija/OLAF su dužni da u najkraćem roku prijave organima Crne Gore bilo kakvu postojeću nepravilnost ili sumnju u nepravilnost koju su uočili u toku provjere odnosno inspekcije na licu mjesta. U svakom slučaju, od Komisije/OLAF se zahtijeva da obavijeste gore navedeni državni organ o rezultatima takvih provjera, odnosno inspekcija.

II. Razmjena informacija i konsultacije

1. U cilju pravilne primjene ovog Aneksa, nadležni organi EU i nadležni organi Crne Gore su dužni da redovno razmjenjuju informacije i da na zahtjev jedne od Ugovornih strana obavljaju konsultacije.
2. Nadležni organi Crne Gore će obavijestiti Komisiju bez odlaganja o bilo kakvoj postojećoj nepravilnosti ili sumnji u nepravilnost koju su uočili, a tiču se zaključivanja i sprovođenja ugovora zaključenih u primjeni instrumenata ovog Sporazuma.

III. Administrativne mjere i kazne

Ne dovodeći u pitanje primjenu krivičnog zakona Crne Gore, Komisija može izreći upravne mjere i kazne u skladu sa finansijskom regulativom koja se primjenjuje na opšti budžet Evropske unije.

IV. Povraćaj sredstava

Odluke koje Komisija donese u okviru ovog Sporazuma, a koje nameću novčane obaveze licima, a ne državama, pravosnažne su u Crnoj Gori. Sprovođenje ovih odluka regulišu pravila građanskog postupka na snazi u državi na čijoj teritoriji se sprovode. Nalog za njihovo sprovođenje prilaže se uz odluku bez drugih formalnosti izuzev potvrde autentičnosti odluke od strane državnog organa kojeg za tu svrhu odredi Vlada Crne Gore, i o tome obavijesti Komisiju. Po obavljanju ovih formalnosti na zahtjev Komisije, Komisija može nastaviti sa postupkom u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, iznoseći predmet direktno pred nadležni organ. Zakonitosti odluka Komisije podliježu kontroli od strane Suda pravde Evropske unije.

Odluke koje donese Sud pravde Evropske unije na osnovu arbitražne klauzule iz ugovora u okviru ovog Sporazuma pravosnažne su pod istim uslovima.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Međunarodni ugovori".

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Evropske unije o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije, sadržan je u odredbi člana 82 stav 1 tač. 2 i 17 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, kojima je propisano da Skupština Crne Gore potvrđuje međunarodne ugovore.

II. OCJENA STANJA MEĐUNARODNIH ODNOSA I CILJ DONOŠENJA ZAKONA

Odnosi između Crne Gore i Evropske unije u Procesu stabilizacije i pridruživanja (PSP) uspostavljeni su jula 2001. godine. Na Solunskom samitu 2003. godine potvrđena je evropska perspektiva država Zapadnog Balkana, a u julu iste godine uspostavljen je unaprijeđeni stalni dijalog kao forma redovnih konsultacija Crne Gore i Evropske unije.

Nakon referenduma o nezavisnosti Crne Gore i proglašenja nezavisnosti u crnogorskoj Skupštini, Savjet EU izjavio je da će dalje razvijati odnose sa Crnom Gorom kao nezavisnom i suverenom državom. Usljedila su bilateralna priznanja nezavisnosti Crne Gore od država članica Evropske unije.

U svijetlu dosadašnjeg napretka, Evropska komisija 9. novembra 2010. godine preporučila je da Savjet treba Crnoj Gori da dodijeli status zemlje kandidata. Zasnovano na pozitivnom Mišljenju, Evropski savjet je na sjednici 17. decembra 2010. godine odlučio da Crnoj Gori dodijeli status kandidata za članstvo u EU.

Na osnovu Izvještaja o napretku Crne Gore u sprovođenju reformi, Evropska komisija 23. maja 2012. godine predlaže zemljama članicama Evropske unije da otvore pregovore između Crne Gore i EU u junu 2012. godine. Zvanični početak pregovaračkog procesa između Crne Gore i Evropske unije započet je 29. juna 2012. godine.

Države su prinuđene da saraduju na usklađivanju standarda u oblasti sistema zaštite i spašavanja, kako bi time olakšale i učinile efikasnijim sprovođenje mjera i aktivnosti zaštite i spašavanja stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine. Takođe, neophodno je da države međusobno saraduju na usvajanju nadnacionalnih mjera politike (npr. podregionalne, regionalne i globalne), na razvijanju međunarodne regulative, kao i međunarodnih strategija, programa i planova, s ciljem kvalitetnije izgradnje i jačanja sistema zaštite i spašavanja.

Crna Gora, kao zemlja kandidat za članstvo u EU, nastoji da dostigne i u ovom segmentu nivo razvoja unije, koja ulaže značajne napore u cilju unapređenja i poboljšanja efikasnosti civilne zaštite. Učešćem u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije, Crnoj Gori bi bili na raspolaganju brojni instrumenti koji omogućavaju adekvatnu spremnost i efikasan odgovor na prirodne, tehničko-tehnološke i druge hazarde. Inače, efikasnost ovog sistema ogleđa se u mehanizmima interakcije i kooperacije među zemljama EU, kandidatima i potencijalnim kandidatima za ulazak u EU, kako bi se stvorila zajednička podloga za njihovo djelovanje.

Mehanizam Zajednice za civilnu zaštitu utvrđen je Odlukom Savjeta EU 2001/792/EC. Cilj ove Odluke bio je uspostavljanje okvira za efikasnu i brzu saradnju između državnih službi civilne zaštite u slučajevima kada je potrebna međusobna pomoć, te jačanje koherentnosti u akcijama preduzetim na međunarodnom nivou u oblasti civilne zaštite. U zavisnosti od okolnosti, ta solidarnost trenutno podrazumijeva udruživanje određenih resursa kojima raspolažu zemlje članice (transport, oprema, medicinski timovi, itd.). On je osmišljen da odgovori na posljedice prirodnih katastrofa i onih uzrokovanih ljudskim faktorom (industrijske i pomorske nesreće, teroristički napadi itd.).

Pristupanje Mehanizmu ima za cilj podizanje nivoa odgovora operativnih struktura koje te zadatke svakodnevno izvršavaju, a potom i cijelog društva, te ubrzava integracije naše zemlje u savremenu evropsku i širu međunarodnu zajednicu u oblasti civilne zaštite. Imali bi logističku podršku u dobijanju informacija o resursima opreme i transporta, pristupa opremi i prevoznim sredstvima, uključujući pružanje dodatnih prevoznih sredstava potrebnih za osiguravanje brzog reagovanja u vanrednim situacijama većih razmjera.

Takođe, pristupanje Mehanizmu omogućava učestvovanje u raznim programima obuke (uključujući zajedničke kurseve i vježbe, kao i razmjene stručnjaka), na radionicama, seminarima i pilot projektima, kao i pristupanje uslugama Centra za odgovor u vanrednim situacijama (Emergency Response Coordination Center - ERCC) i Zajedničkog sistema za komunikaciju i informisanje u slučaju katastrofa (CECIS).

Saradnja se odnosi na jačanje i poboljšanje međusobne saradnje, koja će omogućiti lakšu razmjenu informacija između nadležnih organa Crne Gore i EU; pojednostavljenje procedura traženja i primanja pomoći u slučaju događanja različitih hazarda; logističku podršku u dobijanju informacija o ljudskim i materijalnim resursima, uključujući angažovanje dodatnih prevoznih sredstava potrebnih za osiguravanje brzog reagovanja u vanrednim situacijama većih razmjera; identifikovanje i razmjenu naučenih lekcija i najbolje prakse; učestvovanje u raznim programima obuke (uključujući zajedničke kurseve i vježbe, kao i razmjene stručnjaka), na radionicama, seminarima i pilot projektima, kao i pristupanje uslugama Centra za odgovor u vanrednim situacijama (Emergency Response Coordination Center - ERCC) i Zajedničkog sistema za komunikaciju i informisanje u slučaju katastrofa (CECIS).

Ciljevi koji će se postići su sljedeći:

- podizanje nivoa odgovora operativnih struktura za zaštitu i spašavanje, a potom i cijelog društva;
- usklađenost zakona i drugih propisa sa standardima Evropske unije i stvaranje uslova za njihovu potpunu implementaciju;
- smanjenje broja i posljedica mogućih nesreća po ljude, materijalna i kulturna dobra i životnu sredinu preventivnim djelovanjem;
- logistička podrška u dobijanju informacija o resursima opreme i transporta, pristupa opremi i prevoznim sredstvima, uključujući pružanje dodatnih prevoznih sredstava potrebnih za osiguravanje brzog reagovanja u vanrednim situacijama većih razmjera;
- učestvovanje u raznim programima i projektima koji omogućavaju stručno osposobljavanje i usavršavanje svih učesnika sistema zaštite i spašavanja;
- obezbjeđivanje efikasne međunarodne pomoći i podrške u slučaju vanrednih situacija;
- učestvovanje u razvojnim projektima i istraživačkim aktivnostima;
- razvijanje kapaciteta za regionalnu, evropsku i međunarodnu saradnju;
- uključenost u evropske i međunarodne integracione procese.

Svi gore navedeni ciljevi su u skladu sa Nacionalnom strategijom za vanredne situacije (2006) koja predstavlja najbitniji strateški dokumenat u oblasti zaštite i spašavanja i ima za cilj sagledavanje izvora postojećih i budućih rizika i uspostavljanje koncepta organizovanog djelovanja državnih i drugih institucija u saniranju vanrednih situacija stvorenih svim oblicima prirodnih, tehničko-tehnoloških i drugih hazarda, radi sprečavanja njihove pojave preventivnim djelovanjem, sprovođenjem adekvatnih operativnih mjera i aktivnosti, kao i ublažavanja njihovih posljedica.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU SPORAZUMOM

Članom 1 Predloga zakona određen je predmet uređenja, a to je potvrđivanje Sporazuma između Crne Gore i Evropske unije o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije kojeg su dana 29. septembra 2014. godine u Rimu potpisali, u ime Vlade Crne Gore generalni direktor Direktorata

za vanredne situacije **Mirsad MULIĆ** i u ime Evropske unije **Klaus H. Sorensen**, generalni director za humanitarnu pomoć i civilnu zaštitu Evropske komisije.

U članu 2 Predloga zakona navodi se tekst Sporazuma u originalu na engleskom i u prevodu na crnogorski jezik.

Članom 3 određen je rok za stupanje na snagu zakona.

IV. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Finansijske obaveze koje će imati Crna Gora potpisivanjem Sporazuma između Crne Gore i Evropske unije o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije je plaćanje godišnje članarine u iznosu od najmanje 13.000 €, koja se uplaćuje na godišnjem nivou.

Proračun za učešće Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu EU u svojstvu države učesnice vrši se na osnovu standardne formule za definisanje godišnje članarine.

V. POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Donošenje ovog zakona ne nameće potrebu usaglašavanja unutrašnjih pravnih prorisa.

VI. RAZLOZI HITNOSTI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Ne postoje razlozi za donošenje ovog zakona po skraćenom postupku.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

		Identifikacioni broj Izjave	MUP- IU/PZ/14/17
1. Naziv nacrt/predloga propisa			
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Evropske unije o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije		
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on ratification of the Agreement between Montenegro and the European Union on the participation of Montenegro in the Union Civil Protection Mechanism		
2. Podaci o obrađivaču propisa			
a) Organ državne uprave koji priprema propis			
Organ državne uprave	Ministarstvo unutrašnjih poslova		
- Sektor/odsjek	Direktorat za vanredne situacije		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Mirsad Mulić, 020 481 801 mirsad.mulic@mup.gov.me mup.emergency@t-com.me		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Sreten Nedić, 020 481 807 sreten.nedic@mup.gov.me mup.emergency.normat@t-com.me		
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa			
- Naziv pravnog lica	/		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis			
- Organ državne uprave	Ministarstvo unutrašnjih poslova		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)			
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis			
Protokol VIII o opštim principima učešća Crne Gore u programima Evropske Unije, član 2, 3, 4, 5 i 6			
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
	☒	ispunjava u potpunosti	
	☐	djelimično ispunjava	
	☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
/			
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)			
- PPCG za period	2014-2018		
- Poglavlje, potpoglavlje	/		
- Rok za donošenje propisa	/		
- Napomena	Donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Evropske unije o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.		
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije			
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije			
UFEU, Dio treći, Politike i unutrašnje mjere Unije, Glava XXIII, Civilna zaštita, član 196 / TFEU, Part Three, Union Policies and Internal Actions, Title XXIII, Civil Protection, Article 196			
Potpuno usklađeno / Fully harmonized			
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije			

32013D1313

Odluka broj 1313/2013/EU Evropskog parlamenta i Savjeta o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu od 17. decembra 2013. godine / Decision No 1313/2013/EU of the European Parliament and of the Council of 17 December 2013 on a Union Civil Protection Mechanism (OJ L 347, 20.12.2013)

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

32012R0966

Regulativa (EU, Euroatom) broj 966/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. oktobra 2012. godine o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opšti budžet Unije i o stavljanju van snage Regulative Savjeta (EZ, Euratom) broj 1605/2002 / Regulation (EU, Euratom) No 966/2012 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 on the financial rules applicable to the general budget of the Union and repealing Council Regulation (EC, Euratom) No 1605/2002 (OJ L 298, 26.10.2012)

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

32012R1268

Delegirana Regulativa Komisije (EU) broj 1268/2012 od 29. oktobra 2012. godine o pravilima za primjenu Regulative (EU, Euratom) broj 966/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opšti budžet Unije / Commission Delegated Regulation (EU) No 1268/2012 of 29 October 2012 on the rules of application of Regulation (EU, Euratom) No 966/2012 of the European Parliament and of the Council on the financial rules applicable to the general budget of the Union (OJ L 362, 31.12.2012)

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa

Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.

9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

Navedeni sekundarni izvori prava Evropske unije prevedeni su na hrvatski jezik.

10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Evropske unije o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije preveden je na engleski jezik.

11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Evropske unije o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije nije bilo učešća konsultanata.

Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa

Potpis / ministar vanjskih poslova i evropskih integracija

Datum:

Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MUP-TU/PZ/14/17		MUP-IU/PZ/14/17		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Odluka broj 1313/2013/EU Evropskog parlamenta i Savjeta o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu od 17. decembra 2013. godine – 32013D1313 Regulativa (EU, Euroatom) broj 966/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. oktobra 2012. godine o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opšti budžet Unije i o stavljanju van snage Regulative Savjeta (EZ, Euratom) broj 1605/2002 – 32012R0966 Delegirana Regulativa Komisije (EU) broj 1268/2012 od 29. oktobra 2012. godine o pravilima za primjenu Regulative (EU, Euratom) broj 966/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opšti budžet Unije – 32012R1268				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Evropske unije o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije		Proposal for the Law on ratification of the Agreement between Montenegro and the European Union on the participation of Montenegro in the Union Civil Protection Mechanism		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Odluka broj 1313/2013/EU Evropskog parlamenta i Savjeta o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu od 17. decembra 2013. godine	Član 2 Tekst Sporazuma iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom i u prevodu na crnogorski jezik, glasi: Sporazum između Crne Gore i Evropske Unije o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske Unije Program Član 1 2. U skladu sa članom 1 Odluke broj 1313/2013/EU, učešće Crne	Potpuno usklađeno		

	<p>Gore u Programu ima za cilj jačanje saradnje između Crne Gore i Evropske Unije, kao i država članica Unije, te lakšu koordinaciju aktivnosti u oblasti civilne zaštite, kako bi se poboljšala djelotvornost sistema za prevenciju, pripravnost i reagovanje na posljedice prirodnih katastrofa, kao i onih uzrokovanih ljudskim faktorom.</p> <p style="text-align: center;">Odredbe i uslovi za učešće u Programu</p> <p style="text-align: center;">Član 2</p> <p>1. Crna Gora će učestvovati u programu i aktivnostima vezanim za program u skladu sa ciljevima, zahtjevima, kriterijumima, procedurama i rokovima definisanim u Odluci broj 1313/2013/EU</p>			
<p>Regulativa (EU, Euroatom) broj 966/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. oktobra 2012. godine o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opšti budžet Unije i o stavljanju van snage Regulative Savjeta (EZ, Euratom) broj 1605/2002</p> <p>Delegirana Regulativa Komisije (EU) broj 1268/2012 od 29. oktobra 2012. godine o pravilima za primjenu Regulative (EU, Euratom) broj 966/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opšti budžet Unije</p>	<p style="text-align: center;">Član 2</p> <p>Tekst Sporazuma iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom i u prevodu na crnogorski jezik, glasi:</p> <p style="text-align: center;">Sporazum između Crne Gore i Evropske Unije o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske Unije</p> <p style="text-align: center;">Izveštavanje i ocjenjivanje</p> <p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>Ne dovodeći u pitanje odgovornosti Komisije i Evropskog revizorskog suda u pogledu nadzora i ocjenjivanja programa, vršiće se naprekidan nadzor nad učešćem Crne Gore u Programu, u partnerskom odnosu između Komisije i Crne Gore. Crna Gora će Komisiji podnositi odgovarajuće izvještaje, i učestvovati u drugim konkretnim aktivnostima koje Evropska Unija organizuje u tom kontekstu.</p> <p>U skladu sa Regulativama broj 966/2012 (EU, Euroatom) od 25. oktobra 2012. godine, kao i broj 1268/2012 (EU, Euroatom) od 29. oktobra 2012. godine, i shodno ostalim pravilima iz ovog Sporazuma, ugovori zaključeni sa korisnicima programa sa sjedištem u Crnoj Gori će predvidjeti finansijsku ili druge vrste revizija na osnovu dokumentacije i na licu mjesta, koje treba da izvrše predstavnici Komisije ili druga lica koja je Komisija imenovala u tu svrhu, u bilo koje vrijeme.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

Crna Gora

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

Naziv propisa	Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Evropske Unije o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske Unije	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	IV Unutrašnji poslovi	3. Zaštita i spašavanje
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	/	/
Ključni termini – eurovok deskriptori	/	